

Ukrajina ztrácí na Rusko, pokud jde o vývoz obilí do Afriky

22. 08. 2024

V roce 2023 dosáhl vývoz ukrajinských zemědělských produktů do subsaharské Afriky 180 mil. USD. Rusko za sledované období zvýšilo vývoz zemědělských produktů oficiálně na téměř 14 mld. USD, jsou známy však také skryté exporty.

Skryté exporty realizovalo Rusko nejvíce přes Turecko a Indii, pro které nejsou komoditní exporty vždy typické. Pro Rusko se vývoz do Afriky stal politickým nástrojem, zatímco pro Ukrajinu je to v prvé řadě ekonomická záležitost, pro ukrajinské exportéry je nemožné snižovat ceny zemědělských komodit pod celosvětově platné burzovní ceny.

Pokles produkce pšenice na Ukrajině, v Rusku i v zemích EU

Zvýšení produkce pšenice ve Spojených státech nepokryje pokles produkce v EU, na Ukrajině a v Rusku, ceny obilí proto porostou. Odborníci předpovídají v dlouhodobém horizontu nárůst cen pšenice v důsledku celosvětového poklesu produkce obilí. Evropské trhy s obilím vykazují dlouhodobě nestabilitu. Očekává se, že v roce 2025 produkce pšenice v EU klesne o 10 mil. tun, v Rusku také o 10 mil. tun a na Ukrajině o 3–4 mil. tun. Pouze Spojené státy předpovídají zvýšení své produkce o 4 mil. tun, což ale nepokryje celosvětový pokles. Světové ceny proto porostou, zejména v důsledku snížené produkce. Pro info - v námořních přístavech Oděsa se ceny ukrajinské pšenice v srpnu 2024 pohybují v rozmezí 175-189 USD/t FOB, v černomořském přístavu Constanta v rozmezí 205-215 USD/t FOB.

Letošní sklizeň slunečnice bude nižší na Ukrajině i ve všech zemích oblasti Černého moře a Dunaje. Ukrajina očekává propad sklizně oproti roku 2023 o 8 %. V důsledku extrémně vysokých průměrných denních teplot došlo ke zkrácení mezifázových období růstu slunečnice, což vedlo ke zkrácenému vegetačnímu období a k celkovému snížení výnosů. Vysoké teploty zapříčinily vadnutí rostlin, na některých místech dokonce k vysychání a úplnému odumírání rostlin.

Zpracoval: Petr Sochor, zemědělský diplomat velvyslanectví ČR v Kyjevě, e-mail: petr.sochor@mzv.gov.cz